

KUĆA MJESECA

Želim iz grada pobjeći na selo i uzgajati masline. S tom je idejom riječko-dubrovački poduzetnik došao arhitektici Branki Juras koja mu je osmislila kuću kakvu je sanjao. Zavirite u tu malu, tradicionalnu, a opet modernu kuću

PIŠE IVA NOVAK SNIMA BERISLAVA PICEK/CROPIX

* PROFIL

VLASNIK:
poduzetnik Maro
ARHITEKTICA:
Branka Juras
INFO: obiteljska
kuća od ukupno
150 kvadrata u
malome mjestu na
Krku

Život na selu kojem se nitko ne bi protivio

Beton je materijal našeg doba i zašto od njega bježati i izbjegavati ga. U kući je sve betonsko, pa i kuhinja, koja je, tvrdi Maro, praktična i jeftina

i kojem smo se veselili, već urbani život na mjestu koje je pružalo malo ili ništa ekstra sadržaja - prisjeća se Maro, dodajući kako je unatoč svemu Krk ostao njegova omiljena antistresna oaza pa njegovoj sreći nije bilo kraja kada se u jednom trenutku pružila prilika za kupnjom parcele na kojoj je već bila ucrтана kuća.

Znao sam odmah da je to prava stvar i da baš na ovom mjestu želim napraviti kuću po svom guštu, kuću svojih snova. Jedva sam čekao da krene realizacija. Već sam bio lud od života u gradu. Živjeti u gradu je jedan užasan, dugotrajan i skup proces. I dosadan. Nepodnošljivo dosadan. Stalno je sve isto, kupuješ na istim mjestima bofl robu, trošiš vrijeme na tipove koji ti ništa ne znače u životu, uvijek si u nekom prekršaju, sve neke bezvezne stvari te opterećuju. I tako sam ja odlučio napraviti rez i rekao sam sebi - Neću više tako. Idem se probati polako povući na otok, baviti se maslinama, uživati, odmarati. U odluci mi je pomogla i činjenica da su mi djeca polako počela odlaziti na studije te me više nisu tako često trebala pa sam imao vremena pokušati ostvariti svoja promišljanja

- objašnjava Maro, koji je odmah, čim je stupio nogom na ovu parcelu, imao u glavi viziju kako bi sve na kraju trebalo izgledati. Zasađenih 70 - 80 maslina, nešto niže dolje od kuće bazen, posvuda zasađana lavanda i ostale mediteranske biljke... U njegovoj glavi sve je već bilo posloženo. Trebao mu je samo dobar projektant da sve njegove želje pretvori u stvarnost.

- Želio sam kuću koja će biti tako napravljena da imaš osjećaj kao da živiš cijelo vrijeme vani, a opet, kada su meteorološki uvjeti loši, da se vrlo brzo možeš povući u kućicu koja te neće tlačiti nikakvim velikim održavanjem i grijanjem i koja će biti prepuna staklenih stijena tako da pogled uvijek pada na lijepu prirodu jer priroda je jedina estetska konstanta. Uvijek lijepa... - fascinirano objašnjava vlasnik koji je jednako tako poetski, ali opet vrlo jasno izrecitirao svoje želje arhitektici.

Projektni zadatak je, kaže, od početka bio pametno osmišljen. Na prvom sastanku, osim nabrojanih stvari, Maro je rekao Branki:

- Čuj, volio bih da bude ovakva organizacija: kuhinja neka bude na istočnoj strani, tako da kada je vrijeme ručka mogu

Zelim zamijeniti gradski život seoskim. Od urbanog poduzetnika postati seljak. Može pomoć?, upitao je na prvom sastanku gospodin Maro arhitekticu sa splitskom i riječkom adresom Branku Juras.

- Pa, ajmo probat - odgovorila je Branka.

I tako nekako otprilike kreće priča o kući MR2, jednoj sasvim drugačijoj otočkoj kući na tri etaže smještenoj u malome mjestu na otoku Krku koja je svojom arhitekturom uspjela u onome o čemu drugi danas uglavnom ne uspijevaju - urbanim izgledom savršeno se uklopiti u netaknutu prirodu bez da ijednim centimetrom iritira obližnji okoliš.

No, prije nego što vam otkrijemo pojedinosti o projektu ove kuće, dopustite nam da vam predstavimo njezina vlasnika. Jer kako smo se već dosta puta uvjerali, kakav će biti dojam nečijeg doma bitno ovisi i o karakteru vlasnika. A gospodin Maro pravi je karizmatik i čovjek s vizijom koji točno zna što želi. Kako od kuće, tako i od života.

- Inače sam iz Dubrovnika, ali živim u Rijeci već 40 godina. Na Krku sam prisutan nekih 25 godina. Moja obitelj imala je kuću u Njivicama. Ta kuća je bila napravljena kao sve druge kuće koje su se gradile 80-ih godina. Tada smo mislili da ćemo moći tamo živjeti divno, bajkovito... No, život se u Njivicama promijenio. Pogotovo sadržaj života koji se nevideno srozao i na kraju se svodio na odlazak na plažu. I to je to. Ništa ribolov. Ništa kolinje. Ništa kobasice. Ništa vino. Ništa masline. Ništa... To nije više bio pastoralan život kojem smo težili

Kuća je dimenzija 10x5 metara. Na prvoj etaži su konoba i vinski podrum, na drugoj dnevna soba, blagovaonica i kuhinja, a na trećoj dvije spavaće sobe i kupaoonica. Čuda stanu u tlocrtnih 50 kvadrata

sjediti vani u sjeni i objedovati. Isto tako želim da kuhinja bude otvorena prema van kako bih nesmetano mogao izlaziti u dvorište po aromatične biljke i da mi je roštilj pri ruci, a ne da sada iz kuhinje moram ne znam kamo ići kako bih ispekao meso ili ga začinio. Još želim da mi na jugu kuće budu velika stakla da mi sunce grije prostor, a da mi zapad bude potpuno zatvoren jer se zapadnog sunca nikako ne mogu riješiti. Također želim da mi na istočnoj strani budu spavaće sobe da me ujutro buđi sunce, a opet da popodne mogu 'ubiti oko' a da me ne smeta zapadno sunce... Što kažeš? - prisjeća se Maro početaka pregovora.

Branka je kratko i jasno odgovorila - nema problema. I tada su shvatili da su si nevjerovatno kliknuli i da će suradnja biti sigurno uspješna. Radovi su mogli krenuti.

- Htjeli smo od ovog projekta dobiti konačni dojam neupadljivog luksuza. Pravokutnim jednostavnim tlocrtom te oblikom volumena vezali smo se uz tradicionalnu arhitekturu. Suvremenu interpretaciju dobili smo, pak, korištenjem novih materijala i povećanjem klasičnih otvora, a kameleonsko stapanje s prirodom i nenametljivost postigli smo bojom krova i žbuke. Ono što je meni najljepše kod ove kuće jest što je ona nenametljiva, vezana je na tradicionalnu arhitekturu u suvremenom izričaju koji se ne vidi na prvi pogled - kaže arhitektica Branka Juras.

S radovima smo počeli u srpnju i krenuli od konobe koja se nalazi na prvoj etaži. Gradilo se oko osam mjeseci. Što vam je to bilo, ljudi moji. Pa to je zvonilo na sve strane, to se mi-

Znao sam da pokraj bazena želim imati maslinik, vrt s aromatičnim biljem, roštilj - da svaki dan mogu jesti vani. Sto mi drugo treba...

niralo, kamenje je letjelo... Buka neviđena. I još je bio cik turističke sezone. Ali super smo prošli. Nitko se nije bunio. Sve je teklo kao po špagi - nadovezuje se Maro koji na naše pitanje zašto nije gradio klasičnu mediteransku kuću pomalo strogo i uvjerenom odgovara:

Ali ovo je mediteranska kuća. Ima tipične mediteranske dimenzije. Ona je 10 metara dugačka i 5 metara široka jer su nekada grede imale te dužinu. Uostalom, kuća ima visinu vijenca šest metara, što je visina vijenca tipična za mediteranske objekte. Da se razumijemo, ne bježim ja u potpunosti od toga da je ona netipična za ovo područje. Mi smo tu neke zidove malo više otvorili nego što je tipično i po tome kuća definitivno odskače. Ali u tome i je njezina najveća čar. Naime, ova kuća korespondira s okretanjem sunca tako da vi ovdje možete praktički na temperaturi od 35, 36 ili 37 stupnjeva funkcionirati normalno, bez klima-uređaja, i to samo ako pravilno otvarate i zatvarate vrata - kaže šarmantni vlasnik.

Ono što je nas posebno oduševilo jest činjenica da je kuća MR2 većinom betonska. I to ne mislimo samo na vanjski dio, već i na unutarnji.

- Većina kuća na moru je betonska i pritom ne mislim na nedovršene prizemnice od bloketa. U ovoj priči nismo htjeli sakriti teksturu betona jer je smatramo lijepom. Osobno volim strukturu betona, ali rijetko ćete naići na investitora koji to želi - ističe arhitektica Branka Juras, a Maro dodaje:

- Beton je vodeći materijal stoljeća u kojem živimo i zašto to ignorirati? On je lijep i toliko neopterećujući materijal. Tako je, primjerice, kuhinja gotovo sva betonska, s tek nekoliko drvenih elemenata, i to je nešto što bih svima preporučio. Izgleda super, a povoljno je za napraviti. Kuham, prolijevam, stavljam vruće posude posvuda... I sve funkcionira.

I vlasnik i arhitektica fascinirani su aktualnom japanskom arhitekturom što je vidljivo i u ovom projektu.

- Japanci uvijek imaju deficit prostora, a tako je i nama bilo, s obzirom na to da smo poštivali postojeći tlocrt pa smo morali sve moje želje 'ugurati' u 50 tlocrtnih kvadrata. A gdje ćeš bolje naučiti nego od Japanaca? To su danas jedini arhitekti koji misle i za mene najinspirativniji arhitekti. Uvijek naprave nešto drugačije - naglašava Maro, koji se zapravo odlučio na klasičan raspored prostorija. Tako se na prvoj etaži iliti podrumu nalazi konoba (što je kuća bez konobe? Ništa - tvrdi vlasnik), na drugoj etaži je smještena kuhinja, veliki dnevni boravak koji je spojen s blagovaonicom te mali WC, a na trećoj etaži nalaze se dvije spavaće sobe i kupaonica.

U cijelom interijeru od materijala pre-

vladava beton i drvo (hrast) za koje se vlasnik odlučio jer, kaže, koliko god mu beton bio lijep, trebalo ga je ublažiti, odnosno omekšati nečim toplijim. Skoro sve u kući rađeno je po mjeri, a ako bismo baš stilski morali opisati interijer, rekli bismo da je - minimalistički. Naime, namještaj je u ovom prostoru sekundaran.

- Branka i ja smatramo kako dobra arhitektura eliminira potrebu za puno namještaja. Drugim riječima, bitan je prostor, dok namještaj dolazi kao kompenzator za lošu arhitekturu. U prošlosti su bogati ljudi koristili arhitekta kako bi pokazali drugima da su jako važni i moćni pa su gradili gotičke kuće, neoklasicističke, raskošne objekte, a ustvari nitko od arhitekata nije promišljao. Tako imate ogroman period u arhitekturi koji je prazan, nema ničega. Pa cijeli London je zapravo replika, kao i Pariz. To su uvijek iste kuće, monumentalne, ponavljaju se, nema ničeg novog - objašnjava Maro, čija se kuća unatoč minimalnom broju komada namještaja i detalja nikako ne može opisati kao hladna.

Ona svakim svojim centimetrom govori o njegovu karakteru. Tako ćete po "gužvi" namirnica u kuhinji i mnoštvu lonaca brzo shvatiti kako se u toj kuhinji zaista svakodnevno kuha, po vintage posterima i gostionskim tanjurićima na zidu zaključit ćete da je Maro čovjek koji zna prepoznati male i nepretenciozne lijepe stvari i uklopiti ih u životni ambijent, po broju CD-a i knjiga

koje se nalaze na polici, koja je ujedno i ograda od stubišta, doznat ćete da vlasnik ove kuće uživa konzumirajući umjetnost, a po broju različitih poslaganih boca u konobi da itekako zna prepoznati kvalitetno vino.

Zbog mesa koje sam radim i zbog vina bilo mi je bitno da konoba bude napravljena kako spada, da ima stabilnu temperaturu i da ima dovoljan izvor vlage. Ako nemate vlagu u konobi, čepovi

na vinima se počnu sušiti i vino oksidira, odnosno odlazi u propast, a meso se rapidno rasuši - objašnjava Maro, koji priznaje kako maksimalno i pomalo bezobrazno uživa u svojem novom seoskom životu.

- Stalno gledam prirodu, družim se s lokalnim dečkima koji su mi i gradili kuću i od kojih su neki postali moji pravi prijatelji, sasvim normalno mi je da mi kraj kuće prođu ovce, kuham, spavam, čitam knjige, slušam glazbu... Može li bolje?

Teško, Maro, teško. Zavidimo ti.

